

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
11 Пж 6610/19
01.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Милице Милановић Траиловић, председника већа, судије Данијеле Дукић и судије Снежане Илић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Бисер Кумане д.о.о. у стечају, Кумане, ул. Змај Јовина бб, кога заступа пуномоћник Мирослав Јованов, адвокат из Зрењанина, против туженог Марко Бисер д.о.о. у стечају, Кумане, ул. Змај Јовина бб, кога заступа Славко Радосављевић, адвокат из Зрењанина, ради побијања правних радњи, вредност предмета спора 29.221.946,65 динара, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог изјављених против пресуде Привредног суда у Зрењанину П. бр. 74/18 од 19.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 01.06.2020. године, донео је:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ жалбе тужиоца и туженог као неосноване и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Зрењанину П. бр. 74/18 од 19.09.2019. године.

Образложење

Побијаном пресудом у ставу првом изреке утврђено је да су без дејства према стечајној маси тужиоца заложна изјава у форми јавнобележничког записа бр. ОПУ: 720-2017 сачињена дана 03.12.2015. године од стране јавног бележника АА, па је наложено РГЗ СКН Нови Бечеј да изврши брисање заложног права чији упис је извршен на основу наведене заложне изјаве на непокретној имовини уписаној у Лист непокретности бр. 3264 К.О. Кумане, парцела бр. 2535, укупне површине 01 ха, 62 а, 22 м², Зграде бр. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 и 10, Зграде хемијске индустрије, као и непокретности уписане у Лист непокретности 421 К.О. Кумане, парцела бр. 6845, Кетуш, укупне површине 08 ха, 65а, 69 м², Зграде бр. 1, 2 и 3, Зграде хемијске индустрије. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев у делу у којим је тужилац тражио да се утврди да су без дејства према стечајној маси решење Привредног суда у Зрењанину Ии. бр. 153/2016 од 14.11.2016. године, Закључак јавног извршитеља Жељка Кесића бр И.И.А. 336/16 од 07.12.2016. године, јавна продаја обављена дана 11.01.2017. године пред јавним извршитељем Жељком Кесићем у предмету И.И.А. 336/16, Закључак јавног извршитеља И.И.А. 336/16 од 11.01.2017. године којим се туженом додељују предметне непокретности и Закључак јавног извршитеља бр. И.И.А 336/16 од 11.01.2017. године којим се туженом предају предметне непокретности. Ставом трећим

изреке одбијен је тужбени захтев у делу у којем је тужилац тражио да се обавезе тужени да му врати стечају масу непокретности уписане у лист непокретности 3164 К.О. Кумане, парцела бр. 2535, укупне површине 01 ха, 62 а и 22 м² и то зграде бр. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 и 10, Зграде хемијске индустрије. Ставом четвртим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Благовременом жалбом тужилац побија наведену одлуку у ставу другом и трећем изреке због свих законом предвиђених разлога. Наводи да је првостепени суд правилно утврдио чињенично стање, осим у делу где је закључио да је на скупштини правног претходника тужиоца одржаној 24.08.2015. године, донета одлука о давању сагласности за залагање непокретне имовине правног претходника тужиоца у складу са чланом 480. Закона о привредним друштвима, што је супротно писменим доказима. Из правилног утврђеног чињеничног стања, осим у наведеном делу, првостепени суд погрешно закључује да не може да утврди да су без дејства према стечајној маси тужиоца решење о извршењу Привредног суда у Зрењанину и закључци јавног извршитеља којима се спроводи јавна продаја и на основу којих заложена имовина прелази у власништво туженог. Указује да у актима суда и јавног извршитеља не може постојати намера оштећења јер тужилац не тражи поништење аката нити утврђење њихових ништавости, јер су исти формално у складу са законом, већ да само не производе правно дејство према стечајној маси тужиоца. Наведени акти представљају реализацију намере бивших законских заступника парничних странака која је започета давањем заложне изјаве. Предложио да Привредни апелациони суд првостепену пресуду у побијаном делу преиначи и усвоји тужбени захтев у целисти, као и да преиначи одлуку о трошковима парничног поступка тако што ће обавезати туженог да му накнади трошкове. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Тужени благовременом жалбом побија наведену пресуду у ставу првом и четвртом изреке због свих законом предвиђених разлога. Сматра да је тужбени захтев којим се тражи утврђење да заложна изјава нема правно дејство према стечајној маси недозвољен, јер тужилац нема правни интерес да тражи утврђење, с обзиром да је заложна изјава изгубила своје правно дејство моментом продаје непокретности у извршном поступку. Предложио је да Привредни апелациони суд првостепену одлуку у побијаном делу преиначи тако што ће одбацити тужбени захтев тужиоца и обавезати га на сношење свих парничних трошкова. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Испитујући законитост и правилност првостепене одлуке у смислу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да жалба тужиоца и туженог нису основане.

У поступку доношења првостепене одлуке није било битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, док се на друге битне повреде у жалбама није посебно указивало.

Према утврђеном чињеничном стању у првостепеном поступку, парничне странке су биле у пословном односу на тај начин што су обострано једна другој продавале односно куповале робу, а поред тога, тужилац је туженом издавао пословне просторије у закуп. Бивши законски заступници парничних странака су супружници. Тужилац је у периоду од 19.06.2015. године до 22.03.2017. године био у непрекидној блокади рачуна. Првостепени суд утврђује да је на скупштини тужиоца одржаној дана 24.08.2015. године усвојена одлука о давању сагласности на располагању имовином велике вредности у складу са одредбом члана 470. Закона о привредним друштвима. Овом одлуком је одобрено отуђење и оптерећење непокретне имовине уписане у лист непокретности 421 К.О. Кумане. Јавни бележник је дана 03.12.2015. године сачинио

јавно бележнички запис ОПУ: 720-2015 у којем је, као заложни дужник ДОО Бисер Кумане, ... ББ дао заложну изјаву којом је као правни следбеник АД Бисер индустрија хемије и козметике Кумане, чије је законски заступник такође ББ као залогодавац, за обезбеђење потраживања по наведеном уговору и свим будућим евентуално закљученим анексима дао сагласност да се изврши упис заложног права-извршна вансудска хипотека у корист туженог као повериоца, на непокретностима у његовом власништву. Заложна изјава је дата ради обезбеђења новчаног потраживања повериоца у износу од 29.221.946,65 динара, које је доспело на наплату дана 31.12.2014. године са припадајућом каматом и трошковима. У заложној изјави није наведено који је основ давања заложне изјаве. Првостепени суд утврђује да је тужени као извршни поверилац поднео Привредном суду у Зрењанину 28.09.2016. године предлог за извршење против извршног дужника, тужиоца, којим је предложио да се одреди извршење на основу наведене заложне изјаве, а на основу ког предлога је донето решење о извршењу бр. Ии. 153/16 од 14.11.2016. године и одређено да ће се извршење спровести на непокретностима тужиоца и то на парцели бр. 2535 К.О. Кумане и на зградама, као и на земљишту уз зграду објекат. Предмет је достављен јавном извршитељу на спровођење и исти је донео закључак бр. И.И.А 336/16 од 07.12.2016. године са налогом РГЗ СКН Нови Бечej да изврши упис забележбе на непокретности која је уписана у лист непокретности бр. 421 К.О. Кумане на парцели бр. 2535. Закључком јавног извршитеља И.И.А. 336/16 од 22.12.2016. године утврђена је вредност наведених непокретности у износу од 54.035.028,43 динара, а закључком од 11.01.2017. године непокретности су додељене туженом, као купцу по цени од 37.824.519,90 динара. Констатовано је да тужени није дужан да положи куповну цену, обзиром да вредност његовог потраживања прелази износ куповне цене. Закључком јавног извршитеља бр. И.И.А 336/16 од 11.01.2017. године непокретности су предате туженом. Надаље првостепени суд утврђује да је решењем Привредног суда у Зрењанину Ст 3/17 од 20.03.2017. године отворен стечајни поступак над тужиоцем и да имовина тужиоца није била довољна да се намире повериоци. Такође, решењем Суда Ст 14/17 од 04.12.2017. године отворен је стечајни поступак над туженим. Тужилац је поднео захтев за излучење из стечајне масе предметних непокретности, али је исти одбијен.

На основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, првостепени суд утврђује да је према пословним књигама туженог постојало потраживање туженог према тужиоцу у износу од 30.221.946,65 динара, а након продаје непокретности тужиоца у извршном поступку наведено потраживање је умањено за износ од 29.221.946,65 динара, па је преостало потраживање у износу од 1.000.000,00 динара. На дан сачињавања заложне изјаве 03.12.2015. године тужилац је потраживао од туженог 78.576.212,16 динара, као и на дан отварања стечајног поступка 20.03.2017. године.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд закључује у смислу одредбе члана 119. Закона о стечају, да су испуњени општи услови за побијање, односно да је отворен стечајни поступак над тужиоцем, да у имовини тужиоца нема довољно средстава за намирење свих поверилаца и да је пуноважан правни посао или правна радња која се побија, у конкретном случају заложна изјава. У конкретном случају над тужиоцем је отворен стечајни поступак дана 20.03.2017. године, а правни послови који се побијају тужбом су предузети у периоду од 03.12.2015. године до 11.01.2017. године. Такође првостепени суд закључује да је рачун тужиоца био блокиран, која блокада је трајала све до отварања стечајног поступка, а на дан сачињавања заложне изјаве тужени је потраживао од тужиоца износ од 30.221.946,65 динара иако је тужилац од туженог потраживао знатно већи износ. Првостепени суд закључује да је тужилац уместо да пребије своје потраживање према туженом потписао

заложну изјаву, и тиме нарушио равномерно намирење поверилаца, а рачун тужиоца је остао блокиран све до отварања стечаја.

Поред општих услова првостепени суд закључује и да је испуњен посебан услов за побијање правних радњи стечајног дужника предвиђен чланом 123. Закона о стечају. Заложна изјава од 03.12.2015. године је предузета у последњих 5 година пре подношења предлога за покретање стечајног поступка, а намера да се оштете повериоци као и да је тужени као сауговарач знао за ту намеру произлази из чињеница пре свега да су законски заступници тужиоца и туженог повезана лица у смислу члана 62. Закона о привредним друштвима, јер је реч о супружницима, затим да је у време давања заложне изјаве тужилац имао према туженом дупло веће потраживање, као и да је у тренутку давања заложне изјаве рачун тужиоца био у блокади све до отварања стечајног поступка. Тужени није био на листи поверилаца који су блокирали рачун тужиоца. Стога првостепени суд закључује да је тужени знао за намеру тужиоца да се у конкретном случају оштете други повериоци, услед чега усваја тужбени и утврђује да је заложна изјава од 03.12.2015. године без дејства према стечајној маси.

Првостепени суд закључује да иако је без дејства према стечајној маси заложна изјава, да нису испуњени услови да се утврди да су без дејства одлуке суда и јавног извршитеља донете на основу ове заложне изјаве, јер није испуњен ни један од посебних услова за побијање из чланова 120, 121. и 122. Закона о стечају. Првостепени суд закључује да су све одлуке донете на основу заложне изјаве која је производила дејство у време доношења побијаних одлука, па се зато не може применити члан 123. јер се не ради намерном оштећењу, услед чега одбија тужбени захтев. Првостепени суд је одбио и део тужбеног захтева којим је тужилац тражио предају у стечајну масу непокретности које су са заложном изјавом прешле у својину туженог у извршном поступку, а са разлога јер су исте предате туженом у својину на основу пуноважног правног акта, конкретно решења о извршењу Привредног суда у Зрењанину бр. ИИ 153/16 од 04.11.2016. године.

На овако утврђено чињенично стање правилно је првостепени суд применио материјално право и то одредбе чл. 119. и 123. Закона о стечају, када је делимично усвојио тужбени захтев утврђујући да је заложна изјава бр. ОПУ 720-2015 од 03.12.2015. године без дејства према стечајној маси. Правилност такве оцене произлази из свега што је утврђено у првостепеном поступку, односно, постојања законских услова за побијање и то да је у време давања спорне заложне изјаве рачун тужиоца био у блокади, да имовина тужиоца није била довољна да би се намирили други повериоци, имајући у виду да рачун тужиоца није био блокиран за потраживање туженог према тужиоцу, а при том је тужилац потраживао дупло већи износ од туженог. Наведеним поступањем тужилац је нарушио равномерно намирење поверилаца. Стога је правилан закључак првостепеног суда да је заложна изјава закључена са намером оштећења поверилаца, а тужени је за такву намеру знао или је морао знати, имајући у виду да је реч о повезаним лицима, јер су ранији законски заступници парничних странака супружници.

Насупрот жалбеним наводима туженог, тужилац је имао правни интерес за подношење ове тужбе у смислу одредби Закона о стечају.

Правилан је и закључак првостепеног суда када је одбио да утврди да су одлуке суда и јавног извршитеља без правног дејства према стечајној маси тужиоца, али не из разлога које је дао првостепени суд. Одредбом члана 119. став 1. Закона о стечају прописано је да правне послове и друге правне радње закључене односно предузете пре отварања стечајног поступка којима се нарушава равномерно намирење стечајних поверилаца или оштећују повериоци, као правне послове и друге правне радње којима се поједини повериоци стављају у погоднији положај, могу побијати – стечајни

управник, у име стечајног дужника и повериоци у складу са одредбама овог закона. Из цитиране законске норме произлази да предмет побијања могу бити правни послови и правне радње стечајног дужника, а не одлуке државних органа донете на основу одређене правне радње. У конкретном случају је неспорно да је извршни поступак спроведен на основу заложне тада пуноважне заложне изјаве, за коју је у овом поступку утврђено да је без правног дејства. Међутим, за побијање правних радњи стечајног дужника, како правилно закључује првостепени суд нису испуњени законски услови, јер спорне побијане радње није извршио стечајни дужник, то није правна радња стечајног дужника, већ се ради о радњама суда и јавног извршитеља, предузетим у поступку спровођења извршења на непокретностима тужиоца.

Начин побијања одлука донетих у спровођењу извршења је прописан Законом о извршењу и обезбеђењу. Судске одлуке или извршне радње које спроводи суд и јавни извршитељ не могу се побијати под условима прописаним Законом о стечају. Правне радње које у извршном поступку предузима извршни дужник јесу подношење предлога, правних лекова и друге дозвољене радње по одредбама процесног закона и предузимање или пропуштање таквих радњи може бити предмет побијања, по правилима прописаним Законом о стечају. Тужилац у овом поступку не захтева побијање правних радњи које је преузео или пропустио да предузме стечајни дужник, па је отуда његов тужбени захтев правилно одбијен као неоснован.

Из наведених разлога, неосновано се жалбом тужиоца побија правилност примене материјалног права у доношењу побијане пресуде. Тужени је спорне непокретности стекао у поступцима које су спровели државни органи, те је у конкретном случају дошло до оригинарног стицања права својине, услед чега се наведене спорне одлуке не могу побијати.

Правилно првостепени суд применио и одредбу члана 130. Закона о стечају која регулишу последице побијања, па како је утврђено да је тужени предметне непокретности стекао на оригинарни начин, то је одлука првостепеног суда правилна и у овом делу.

Ни остали жалбени наводи нису од утицаја на правилност и законитост првостепене одлуке.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка донета правилном применом одредбе члана 153. став 2. Закона о парничном поступку.

На основу свега изнетог применом члана 390. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

СИ/НМ/ЦМ

**ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Милица Милановић Траиловић с. р.**

За тачност отправка